

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 27. septembar 2024. godine
Br. Ref.: RK 2535/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI53/23

Podnosilac

Paradiso D.o.o.

**Ocena ustavnosti presude E. Rev. br. 40/ 2022 Vrhovnog suda Republike
Kosovo od 27. decembra 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnelo preduzeće Paradiso D.o.o., koju zastupa Erblina Krasniqi-Prishtina, advokatkinja u Opštini Priština (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [E.Rev.br. 40/2022] Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 27. decembra 2022. godine, u vezi presude [Ae.br. 45/2021] Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud), od 24. januara 2022. godine, kao i u vezi sa presude [III.Ek.br. 75/2019] Osnovnog suda u Prištini - Odeljenje za ekonomska pitanja (u daljem tekstu: Osnovni sud) od 10. decembra 2020. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude [E.Rev.br. 40/2022] Vrhovnog suda, od 27. decembra 2022. godine, kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena prava zagarantovana članom 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP), kao i članom 10. Univerzalne deklaracije za ljudska prava (u daljem tekstu: UDLJP).
4. Podnosilac zahteva takođe traži uvođenje privremene mere koja je dostavljena 7. (sedam) meseci nakon dostavljenog zahteva Sudu.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka), 27. (Privremene mere) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon), pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) i pravilu 44. (Zahtev za uvođenje privremene mere) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu br. 01/2023 Ustavnog suda Republike Kosovo, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu (15.) dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedenog Poslovnika, koji je stavio van snage Poslovnik o radu br. 01/2018 Ustavnog suda. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, usvojenog 31. maja 2018. godine, i dalje će se primenjivati u slučajevima registrovanim u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ako su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 28. februara 2023. godine, podnosilac zahteva je predao zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 7. marta 2023. godine, predsednica Suda je, odlukom [Br. GJR.KI53/23] imenovala sudiju Envera Pecija za sudiju izvestioca i odlukom [br. KSH. KI53/24] imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi (član) i Radomir Laban (član).
9. Dana 9. marta 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registrovanju zahteva i istog dana je kopija poslata Vrhovnom sudu.

10. Dana 21. septembra 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu zahtev za uvođenje privremene mere u vezi sa obustavljanjem odluke Vrhovnog suda.
11. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, čime je započeo njegov mandat u Sudu.
12. Dana 14. septembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Dana 27. decembra 2016. godine, podnosilac zahteva, odnosno preduzeće *Paradiso D.o.o.*, je zaključio ugovor sa *Eurometal D.o.o.* čiji je cilj ugovora bio izvođenje građevinskih radova. Predmet ugovora bila je nabavka, priprema i montaža metalne konstrukcije navedene u profakturi [46/16].
14. U vezi sa izvedenim radovima, zainteresovano lice je izdalo račun broj [152/17], u iznosu od 9.266,35 €, kao i račun broj [360/17], u iznosu od 11.100,00 €. Shodno tome, *Eurometal D.o.o.* je tvrdio da je ukupan dug koji je imao podnosilac zahteva - *Paradiso D.o.o.*, u iznosu od 14.366,35 €, koji se odnosi na redovne radove i dodatne izvedene radove.
15. Međutim, podnosilac zahteva je odbio da plati ove račune jer je smatrao da navedene radove nije izvršio pružalac usluga. Podnosilac zahteva je naglasio da ovi radovi nisu deo ugovora ili profakture i da nije data saglasnost za izvođenje tih radova. Štaviše, ovi radovi, prema podnosiocu zahteva, nisu bili deo građevinske dozvole i projekta, što je onemogućilo njihovu realizaciju. Na osnovu ugovora, podnosilac zahteva je naglasio da sve komunikacije, izvođenje radova i zadataka moraju biti obavljani u pisanoj formi i dogovoreni među stranama.
16. Dana 11. februara 2019. godine, zainteresovano lice - *Eurometal D.o.o.*, podnelo je tužbu Osnovnom sudu protiv podnosioca zahteva, zbog naknade štete zbog neispunjenja ugovora, predlažući sudu da nakon izvođenja dokaza prinudi podnosioca zahteva da na ime naknade štete njemu nadoknadi materijalnu štetu u iznosu od 14.366,35 evra, kao i štetu u vidu izgubljene dobiti, sve to uz zakonsku kamatu.
17. Dana 10. decembra 2020. godine, Osnovni sud je presudom [III.Ek.br. 75/2019]: (I) usvojio kao delimično osnovan tužbeni zahtev tužioca - *Eurometal D.o.o.*; (I) obavezuje se podnosilac zahteva, *N.P.SH Paradiso D.o.o.* da u ime duga za obavljani posao iz ugovora od 27. decembra 2016. godine, tužiocu isplati iznos novčanih sredstava u iznosu od 3.266,35 €, (tri hiljade dvesta šezdeset šest evra i trideset pet centi) sa kamatom od 8 % godišnje, koji počinje da teče od dana podnošenja tužbe sudu, od 11. februara 2019. godine do konačne isplate, sve to u roku od 7. dana od dana prijema ove presude; (II) odbija se kao neosnovan tužbeni zahtev zainteresovanog lica - *Eurometal D.o.o.*, kojim je tražio da se podnosilac zahteva prinudi da za dodatne radove u vezi sa ugradnjom kрана sa pratećim elementima plati dug u iznosu od 11.100,00€, sa kamatom od 8% godišnje koji počinje da teče od dana podnošenja tužbe Sudu, dana 11. februara 2019. godine, do konačne isplate, sve to u roku od 7. dana od dana prijema ove presude; (II) obavezuje se podnosilac zahteva da tužiocu nadoknadi iznos od 490,00 €, na ime naknade od 25% troškova parničnog postupka, u roku od 7. dana od dana dostavljanja ove presude.
18. Protiv prvostepene presude zainteresovano lice - *Eurometal D.o.o.*, izjavilo je žalbu u zakonskom roku, zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešnog ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom

da Apelacioni sud usvoji žalbu tužioca i preinači presudu Osnovnog suda, primoravajući podnosioca zahteva da tužiocu ispuni obavezu u preostalom iznosu od 3.266,35 €, kao i da prinudi tuženog da tužiocu ispuni obavezu u iznosu od 11.100,00 €.

19. Podnosilac zahteva je dostavio odgovor na žalbu, sa predlogom da Apelacioni sud tužbu tužioca odbije kao neosnovanu i potvrdi presudu Osnovnog suda.
20. Dana 24. januara 2022. godine, Apelacioni sud je presudom [Ae.br.45/2021] odbio žalbu tužioca Eurometal D.o.o., potvrdivši presudu [III.EK.br. 75/ 2019] Osnovnog suda od 10. decembra 2020. godine. U obrazloženju ove presude, Apelacioni sud je naglasio: „*Neizvršavanjem svoje obaveze, ispostavlja se da je tužilac ostao dužan na ime izvedenih građevinskih radova. Stoga, između parničnih stranaka je stvoren obligacioni odnos u kome tužilac ima svojstvo poverioca a tuženi svojstvo dužnika. Prema članu 245. Zakona o obligacionim odnosima, poverilac u obligacionim odnosima ima pravo da zahteva ispunjenje obaveze od dužnika, dok je dužnik dužan da ispuni obavezu u celini. Prema tome, imajući u vidu činjenicu da je tuženi ostao dužan tužiocu, prvostepeni sud je na osnovu navedenih odredaba i na osnovu dokazanog činjeničnog stanja pravično odlučio kada je prinudio tuženog da tužiocu naknadi dug u presuđenom iznosu.*“
21. Dalje, zainteresovano lice *Eurometal D.o.o.* je podnelo reviziju Vrhovnom sudu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.
22. Dana 27. decembra 2022. godine, Vrhovni sud je presudom [E.Rev.br. 40/2022] prihvatio kao osnovanu reviziju tužioca *Eurometal D.o.o.* i preinačio presudu [Ac.br. 45/2021] Apelacionog suda, od 24. januara 2022. godine i presudu [Eknr.75/2019] Osnovnog suda, od 10. decembra 2020. godine, kojom se kao osnovan usvaja tužbeni zahtev tužioca „*Eurometal D.o.o.*“, obavezujući podnosioca zahteva da na ime ispunjenja ugovora za ugradnju krana sa pratećim elementima isplati 11.110,00 € sa kamatom od 8%. Isto tako, Vrhovni sud je obavezao podnosioca zahteva da plati iznos od 2.654,00 € na ime troškova parničnog postupka.

Navodi podnosioca zahteva

23. Podnosilac zahteva navodi da su mu presudom [E.Rev.br. 40/2022] Vrhovnog suda, od 27. decembra 2022. godine povređena prava zagarrantovana članom 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a, kao i članom 10. UDLJP-a.
24. Podnosilac zahteva navodi da je presuda Vrhovnog suda proizvoljna zbog povreda u parničnom postupku, nedostatka obrazloženja o odlučnim činjenicama, protivrečnosti u obrazloženju sa dokazima i isključenja zahteva tužioca, odnosno podnosilac zahteva ističe sledeće: „*ovoj presudi Vrhovnog suda nedostaje razumnost izmene materijalnog prava*“. Ovi razlozi tu odluku čine proizvoljnom i povređuju individualna prava zagarrantovana članom 31. Ustava, članom 10. UDLJP-a i članom 6. EKLJP-a.
25. Dalje, podnosilac zahteva argumentuje da je Vrhovni sud arbitrarno odlučio u ovom predmetu, donevši odluku u korist tužioca *Eurometal D.o.o.*, a da nije imao izričit zahtev tužioca za navedenu isplatu od 11.100,00 evra. Ni u jednom spisu ili dokumentu, a ni u postupku revizije, tužilac, prema navodima podnosioca zahteva, nije naveo razloge zbog kojih potražuje navedenu isplatu. U stvari, nisu dostavljeni nikakvi dokazi za obavljanje bilo kakvog dodatnog posla ili ugovora od strane podnosioca zahteva u vezi sa Ugovorom od 27. decembra 2016. godine. Međutim, Vrhovni sud je ocenio da je navedeni ugovor nad delom, zanemarujući argumente i činjenične dokaze podnosioca zahteva. U vezi sa

ovim pitanjima, Vrhovni sud je proizvoljno primenio odredbe člana 615. ZOO-a, dok su Osnovni sud i Apelacioni sud primenili materijalno pravo u skladu sa članom 648. ZOO-a.

26. Dakle, podnosilac zahteva kao glavno pitanje ima navod da je Vrhovni sud osporenom odlukom utvrdio da su Osnovni sud i Apelacioni sud pogrešno primenili član 648. ZOO-a jer su trebali da primene član 615. ZOO-a, bez davanja obrazloženja zašto je član 648. ZOO-a pogrešno primenjen dok imamo ugovor potpisan od strana koji je izričito u članu 1.3, odredilo da će svaka promena biti evidentirana aneksom ugovora i da ova vrsta ugovora spada u grupu posebnih ugovora o izgradnji.
27. Shodno tome, prema podnosiocu zahteva, Vrhovni sud nije dao obrazloženje kako se član 615. (Ugovor o radu) može primeniti na građevinske radove bez pisane forme, ponude i aneksa ugovora za navodne dodatne radove. Stoga, isti smatra da ne uspeva da razume obrazloženje odluke Vrhovnog suda u vezi sa meritornim nalazima i odrazom dokaza u spisima predmeta u odnosu na pravni osnov i zaključke koje je doneo Vrhovni sud, smatrajući da je kao takav povredio ustavna načela zabrane proizvoljnosti u odlučivanju jer presuda očigledno nije dovela u vezu utvrđene činjenice sa relevantnim zakonskim odredbama i ne postoji logična ni zakonska veza između činjeničnog stanja, dokaza i materijalnog prava koje je primenio Vrhovni sud.
28. Štaviše, prema navodima podnosioca zahteva, Vrhovni sud u svojoj odluci nije dao svoje obrazloženje u vezi sa konkretnim dokazima zašto potpisani ugovor nije uzet kao osnov, odredbe člana 645. i 648. Zakona o obligacionim odnosima i finansijsko veštačenje, ali je kao osnov uzet račun za neugovorene i neponuđene radove i nepotpisani račun. Nedostatak pravičnog i na dokazima zasnovanog obrazloženja krši član 31. Ustava u pogledu garancije jednake zaštite prava nezavisnim i nepristrasnim suđenjem.
29. Podnosilac zahteva navodi da nepristrasnost Vrhovnog suda pokazuje i činjenicu da je predsednik veća iz opštine Uroševac, isto kao i tužilac *Eurometal D.o.o.*, što ukazuje na potencijalnu vezu i mogući uticaj koji on može imati sa tužiocem. Ovakvim ponašanjem, prema podnosiocu zahteva, predstavlja povredu tačke g stava 1 člana 67. Zakona o parničnom postupku. Tako, prema podnosiocu zahteva, Vrhovni sud tretirajući ugovor o izgradnji kao ugovor o delu i ne zahtevajući pisani oblik za to, prekršio je pravna načela i pravne prakse.
30. Prema navodima podnosioca zahteva, Vrhovni sud nije uzeo u obzir *građevinsko veštačenje od 5. marta 2020. godine* kao glavni dokaz za ocenu građevinskih radova i njihovog kvaliteta. Razlog za to je što se veštačenjem ističe da račune nije potpisalo lice koje je podnelo zahtev i da nema drugih ugovorenih radova osim onih opisanih u Ugovoru od 27. decembra 2016. godine. Račun izdat od strane tužioca *Eurometal D.o.o.* izdaje se bez ikakvog pravnog osnova i nikada nije prihvaćen kao legitiman račun od strane lica koje je podnelo zahtev. Podnosilac zahteva nije tražio niti naručio dodatne radove van onih navedenih u ugovoru i profakturi. Takođe, prema navodima podnosioca zahteva, Vrhovni sud je u obrazloženju implicirao da je kran ugrađen na zahtev lica koje je podnelo zahtev, ne obazirući se na odredbe i nalaz veštaka građevinske struke. Ovakvo ponašanje Vrhovnog suda je u suprotnosti sa pravdom i slobodama zagarantovanim Ustavom i međunarodnom konvencijom.
31. Pored navedenog, podnosilac zahteva je 21. septembra 2023. godine podneo zahtev za određivanje privremene mere za obustavu postupka izvršenja osporene odluke Vrhovnog suda. Isti traži da se realizacija odluke Vrhovnog suda odloži, jer ista nanosi nepovratnu štetu za njega, rizikujući smanjenje broja zaposlenih do 70 % i blokiranje operacija. Zahtev za Sud je da razmotri ove razloge i da interveniše u skladu sa finansijskim stanjem podnosioca zahteva, do donošenja konačne odluke.

32. U zaključku, podnosilac zahteva traži da se zahtev prihvati i da se, pored toga, utvrdi povreda njegovih individualnih prava zagarantovanih članom 31. stav 1 i 2 kao i članom 53. Ustava, članom 10. UDLJP-a i članom 6. EKLJP-a, kao rezultat povrede prava zagarantovanih ovim instrumentima i Zakonom o parničnom postupku od strane Vrhovnog suda; kao i da se kao rezultat toga presuda [E.Rev.br.40/2022] Vrhovnog suda od 27. decembra 2022. godine proglasi nevažećom, koja je pobijana ovim zahtevom i da se predmet vrati Vrhovnom sudu na ponovno odlučivanje.

Relevantne odredbe Ustava

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 22.

[Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata]

„Ljudska prava i slobode, koja su utvrđena sljedećim međunarodnim sporazumima i instrumentima garantovana su ovim Ustavom, i direktno se primjenjuju na teritoriji Republike Kosovo i imaju premoć, u slučaju konflikta, nad svim zakonskim odredbama i ostalim aktima javnih institucija:

- (1) Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima;*
- (2) Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i protokoli iste;*
- (3) Međunarodna konvencija o građanskim i političkim pravima i protokoli iste;*
- (4) Okvirna konvencija Saveta Evrope o zaštiti nacionalnih manjina;*
- (5) Konvencija o eliminisanju svih oblika rasne diskriminacije;*
- (6) Konvencija o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena;*
- (7) Konvencija o pravima deteta;*
- (8) Konvencija protiv mučenja i drugih okrutnih, nečovečnih i ponižavajućih postupaka ili kazni.“*

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *„Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.*
 2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*
- [...]
6. *Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.“*

[...]

Član 54.

[Tumačenje odredbi ljudskih prava]

„Osnovna prava i slobode zagarrantovana ovim Ustavom tumače se u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava“.

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

1. *„Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.*
2. *Svako ko je optužen za krivično delo mora se smatrati nevinim sve dok se ne dokaže njegova krivica na osnovu zakona.*
3. *Svako ko je optužen za krivično delo, ima sledeća minimalna prava:*
 - a) *da bez odlaganja, podrobno i na jeziku koji razume, bude obavešten o prirodi i razlozima optužbe protiv njega;*
 - b) *da ima dovoljno vremena i mogućnosti za pripremanje odbrane;*
 - c) *da se brani lično ili putem branioca koga sam izabere ili, ako nema dovoljno sredstava da plati za pravnu pomoć, besplatno dobije branioca po službenoj dužnosti kada interesi pravde to zahtevaju;*
 - d) *da ispituje svedoke protiv sebe ili da postigne da se oni ispituju i da se obezbedi prisustvo i saslušanje svedoka u njegovu korist pod istim uslovima koji važe za one koji svedoče protiv njega; e. da dobije besplatnu pomoć prevodioca ako ne razume ili ne govori jezik koji se upotrebljava na sudu.“*

UNIVERZALNA DEKLARACIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 10.

„Svako ima potpuno jednako pravo na pravično javno suđenje pred nezavisnim i nepristrasnim sudom koji će odlučiti o njegovim pravima i obavezama, i o osnovanosti svake krivične optužbe protiv njega.“

ZAKON BR. 04/L-077 O OBLIGACIONIM ODNOSIMA

DEO IX UGOVOR O DELU GLAVA 1.

OPŠTE ODREDBE

Član 615. Pojam

„Ugovorom o delu poslenik se obavezuje da obavi određeni posao, kao što je izrada ili opravka neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i slično, a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu.“

Član 616. Odnos sa ugovorom o prodaji

- 1. Ugovor kojim se jedna strana obavezuje da izradi određenu pokretnu stvar od svog materijala smatra se u sumnji kao ugovor o prodaji.*
- 2. Ugovor ostaje ugovor o delu ako se naručilac obavezao dati bitan deo materijala potreban za izradu stvari.*
- 3. U svakom slučaju ugovor se smatra ugovorom o delu ako su ugovarači imali u vidu naročito poslenikov rad.*

DEO X UGOVOR O GRAĐENJU

GLAVA 1. OPŠTE ODREDBE

Član 645. Pojam

- 1. Ugovor o građenju je ugovor o delu kojim se izvođač obavezuje da prema određenom projektu sagradi u ugovorenom roku određenu građevinu na određenom zemljištu, ili da na takvom zemljištu, odnosno na već postojećem objektu, izvrši kakve druge građevinske radove, a naručilac se obavezuje da mu za to isplati određenu cenu.*
- 2. Ugovor o građenju mora biti zaključen u pismenoj formi.“*

Član 648. Odstupanje od projekta

- „1. Za svako odstupanje od projekta građenja, odnosno ugovorenih radova, izvođač mora imati pismenu saglasnost naručioca.*
- 2. On ne može zahtevati povećanje ugovorene cene za radove koje je izvršio bez takve saglasnosti.“*

Ocena prihvatljivosti zahteva

- 33.** Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.
- 34.** S tim u vezi, Sud se prvobitno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Nadležnost i ovlašćene strane] u vezi sa stavom 4 člana 21. [Opšta načela], koji utvrđuju:

Član 113. [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane]

- „1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

[...]

Član 21. [Opšta Načela]

4. „Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.“

35. S tim u vezi, Sud primećuje da podnosilac zahteva, u svojstvu pravnog lica, ima pravo da podnese ustavnu žalbu pozivajući se na navodne povrede njegovih osnovnih prava i sloboda koja važe za pojedince i pravna lica (vidi slučaj suda [KI195/20](#), sa podnosiocem zahteva *Aigars Kesengfelds*, vlasnik finansijske nebankarske institucije „*Monego*“, presuda Suda od 19. aprila 2021. godine, stav 63; [KI41/09](#), podnosilac zahteva *Univerzitet AAB-RIINVEST L.L.C*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. februara 2010. godine, stav 14).
36. U nastavku, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kako je utvrđeno Zakonom. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji utvrđuju sledeće:

Član 47. (Individualni zahtevi)

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pokrenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva“.

Član 48. (Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49. (Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od četiri (4.) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...“.

37. U pogledu ispunjenosti ovih kriterijuma, Sud nalazi da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt organa javne vlasti, odnosno presudu [E.Rev. 40/2022] Vrhovnog suda od 27. decembra 2022. godine, nakon iscrpljivanja svih zakonom utvrđenih pravnih lekova. Podnosilac zahteva je, takođe, razjasnio prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređena, u skladu sa kriterijumima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokovima iz člana 49. Zakona.

38. Pored toga, Sud takođe razmatra da li podnosilac zahteva ispunjava uslove prihvatljivosti, utvrđene u pravilu 34. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika o radu. Pravilo 34. (2) Poslovnika o radu utvrđuje da:

„Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/ la i potkrepio/ la svoju tvrdnju.“

39. Sud prvobitno ističe da gore pomenuto pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućuje docnjem da progłosi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se vežu sa meritumom slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može zahtev proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegove osnovanosti, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, kako je propisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika o radu.
40. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovanim“ u celini ili samo u vezi sa određenim navodom koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazvati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Ove poslednje, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se kategorisati u četiri odvojene grupe: (i) navodi koji su kategorisani kao zahtevi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koji su kategorizovani sa „očiglednim ili evidentnim nedostatkom kršenja prava“; (iii) „nepotkrepljeni ili neopravdani“ navodi, i na kraju, (iv) „zbunjujući i nejasni“ navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva koji je ocenjen kao „očigledno neosnovan“, kao i specifičnosti četiri navedene kategorije navoda koje su kvalifikovani kao „očigledno neosnovani“ razvijeni kroz sudsku praksu ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj praksi, uključujući ali ne ograničavajući se na slučajeve KI40/20, podnosilac *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; KI163118, podnosilac *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; KI21/21, podnosilac *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine; KI107/21).
41. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno u proceni da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu predmeta koju ovaj zahtev sadrži i relevantne navode podnosioca zahteva, u kojoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom.
42. Time, Sud prvo podseća da su okolnosti konkretnog slučaja vezane za tužbeni zahtev zainteresovanog lica, *Eurometal D.o.o.*, protiv podnosioca zahteva, zbog naknade štete zbog neispunjenja ugovora, predlažući sudu da nakon izvođenja dokaza obaveže podnosioca zahteva da na ime naknade štete isplati materijalnu štetu u iznosu od 14,366.35 evra, kao i štetu u obliku izgubljene dobiti, sve to sa zakonskom kamatom. Osnovni sud je usvojio kao delimično osnovan tužbeni zahtev tužioca obavezujući podnosioca zahteva, *Paradiso D.o.o* da u ime duga za obavljeni posao iz ugovora od 27. decembra 2016. godine, tužiocu isplati iznos novčanih sredstava u iznosu od 3.266,35 €, (tri hiljade dvesta šezdeset šest evra i trideset pet centi) sa kamatom od 8 % godišnje, koji počinje da teče od dana podnošenja tužbe sudu; i odbio je kao neosnovan tužbeni zahtev zainteresovanog lica - *Eurometal D.o.o.*, kojim je tražio da se podnosilac zahteva obaveže da za dodatne radove u vezi sa ugradnjom kрана sa pratećim elementima plati dug u iznosu od 11.100,00 €, sa kamatom od 8% godišnje koji počinje da teče od dana podnošenja tužbe Sudu, odnosno 11. februara 2019. godine, do konačne isplate. Nakon žalbe zainteresovanog lica - *Eurometal D.o.o.*, Vrhovni sud je odbio njegovu žalbu, potvrdivši presudu Osnovnog suda. Konačno, Vrhovni sud je prihvatio kao osnovanu

reviziju tužioca zainteresovanog lica *Eurometal D.o.o.* i preinačio presudu Apelacionog suda i presudu Osnovnog suda, odnosno usvojio je kao osnovan tužbeni zahtev tužioca „*Eurometal D.o.o.*“, obavezujući tako podnosioca zahteva da na ime ispunjenja ugovora za ugradnju kрана sa pratećim elementima isplati 11.110,00 € sa kamatom od 8%. Isto tako, Vrhovni sud je obavezao podnosioca zahteva da plati iznos od 2.654,00 € na ime troškova parničnog postupka.

43. Podnosilac zahteva osporava zaključak Vrhovnog suda, podižući navode za neobrazloženje sudske odluke kao rezultat pogrešno utvrđenog materijalnog prava, koja su prema njemu rezultirali sa povredom procesnih garancija zagarantovanih članom 31. Ustava.

i) opšta načela u pogledu obrazložene sudske odluke

44. Što se tiče prava na *obrazloženu sudsku odluku* zagarantovanog članom 31. Ustava u odnosu na član 6. EKLJP-a, Sud prvo ističe da već ima konsolidovanu sudsku praksu. Ova praksa je zasnovana na sudskoj praksi EKLJP-a (uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve [Hadjianastassiou protiv Grčke](#), br. 12945/87, presuda od 16. decembra 1992. godine; [Van de Hurk protiv Holandije](#), br. 16034/90, presuda od 19. aprila 1994. godine; [Hiro Balani protiv Španije](#), br. 18064/91, presuda od 9. decembra 1994. godine; [Higgins i drugi protiv Francuske](#), br. 20124/92, presuda od 19. februara 1998. godine; [Garcia Ruiz protiv Španije](#), br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine; [Hirvisaari protiv Finske](#), br. 49684/99, presuda od 27. septembra 2001. godine; [Suominen protiv Finske](#), br. 37801/97, presuda od 1. jula 2003. godine; [Buzescu protiv Rumunije](#), br. 61302/00, presuda od 24. maja 2005. godine; [Pronina protiv Ukrajine](#), br. 63566/00, presuda od 18. jula 2006. godine i [Tatishvili protiv Rusije](#), br. 1509/02, presuda od 22. februara 2007. godine. Štaviše, osnovni principi u pogledu prava na obrazloženu sudsku odluku takođe su razrađeni u slučajevima ovog Suda uključujući, ali ne ograničavajući se na [KI22/16](#), podnosilac zahteva *Naser Husaj*, presuda od 9. juna 2017. godine; [KI97/16](#), podnosilac zahteva „*IKK Classic*“, presuda od 9. januara 2018. godine; [KI143/16](#), podnosilac zahteva *Muharrem Blaku i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. juna 2018. godine; [KI87/18](#), podnosilac zahteva *IF Skadiforsikring*, presuda od 27. februara 2019. godine; [KI24/17](#), podnosilac zahteva *Bedri Salihu*, presuda od 27. maja 2019. godine; [KI35/18](#), podnosilac zahteva „*Bayerische Versicherungsverband*“, presuda od 11. decembra 2019. godine, kao i slučaj Suda [KI230/19](#), podnosilac zahteva *Albert Rakipi*, presuda od 9. decembra 2020. godine, stav 135).
45. U principu, Sud ističe da garancije oličene u članu 6. EKLJP-a, obuhvataju obavezu da sudovi daju dovoljne razloge o svojim odlukama (vidi slučaj ESLJP-a, [H. Protiv Belgije](#), br. 8950/80, presuda od 30. novembra 1987. godine, stav 53; kao i vidi slučajeve Suda [KI230/19](#), podnosilac zahteva *Albert Rakipi*, citiran iznad, stav 139. i slučaj [KI87/18](#), podnosilac zahteva *IF Skadiforsikring*, citiran iznad, stav 44).
46. Sud takođe ističe da na osnovu svoje sudske prakse prilikom ocenjivanja principa koji se odnosi na pravilno izvođenje pravde, odluke sudova moraju da sadrže obrazložjenje na kome se zasnivaju tokom ocene i odlučivanju. Stepem do kojeg se primenjuje obaveza davanja razloga može varirati u zavisnosti od prirode odluke i mora se odrediti u svetlu okolnosti konkretnog slučaja. Moraju se razmotriti suštinski argumenti podnosioca zahteva i dati razlozi moraju biti zasnovani na važećem zakonu (vidi slične slučajeve ESLJP-a [Garcia Ruiz protiv Španije](#), citiran iznad, stav 29; [Hiro Balani protiv Španije](#), citiran iznad, stav 27. i [Higgins i drugi protiv Francuske](#), citiran iznad, stav 42.; vidi takođe slučaj Suda [KI97/16](#), podnosilac zahteva *IKK Classic*, citiran iznad, stav 48, i slučaj [KI87/18 IF Skadeforsikring](#), citiran iznad, stav 48.). Ne zahtevajući detaljan odgovor na svaku žalbu podnosioca zahteva, ova obaveza podrazumeva da stranke u

sudskom postupku mogu očekivati da dobiju konkretan i izričit odgovor na svoje navode koje su odlučujuće za ishod postupka (vidi slučaj [Moreira Ferreira protiv Portugalije](#), (Br. 2), br. 19867/12, presuda od 11. jula 2017. godine, stav 84. i sve reference koje se u njemu koriste, kao i slučaj Suda [KI230/20](#), podnosilac zahteva *Albert Rakipi*, presuda od 9. decembra 2020. godine, stav 137).

47. Pored toga, Sud se poziva i na svoju sudsku praksu gde ocenjuje da obrazloženje odluke treba da istakne odnos između osnovanosti i razmatranja dokaza, s jedne strane, i pravnih zaključaka Suda, sa druge strane. Presuda Suda će prekršiti ustavno načelo zabrane proizvoljnosti u odlučivanju, ako dato obrazloženje ne sadrži dokazane činjenice, zakonske odredbe i logičan odnos između njih (vidi slučajeve Suda: [KI72/12](#), *Veton Berisha i Ilfete Haziri*, presuda od 17. decembra 2012. godine, stav 61.; [KI135/14](#), *IKK Classic*, presuda od 9. februara 2016. godine, stav 58.; [KI97/16](#) *IKK Classic*, presuda od 8. decembra 2017. godine; [KI87/18](#) podnosilac zahteva *IF Skadeforsikring* citiran iznad, stav 44.; [KI138/19](#) podnosilac zahteva *Ibish Raci*, citirano gore, stav 45.; kao i slučaj Suda [KI230/19](#), podnosilac zahteva *Albert Rakipi*, citiran gore, stav 138.).

a) Primena gore navedenih načela u okolnostima konkretnog slučaja

48. U kontekstu sprovođenja gore navedenih načela, Sud podseća da je podnosilac zahteva tvrdio povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, zbog neobrazloženja osporene odluke Vrhovnog suda, koji je zaključio da su Osnovni sud i Apelacioni sud pogrešno primenili član 648. ZOO-a jer su trebali da primene član 615. ZOO-a, ne navodeći razloge zašto je član 648. ZOO-a pogrešno primenjen.
49. U početku, u kontekstu tretiranja navoda podnosioca zahteva, Sud se poziva na relevantne delove presude [Rev. br. 40/2022] Vrhovnog suda, od 27. decembra 2022. godine, koji je obrazložio sledeće:

„Vrhovni sud nije prihvatio napred navedeni pravni stav prvostepenog i drugostepenog suda u pogledu odbijanja tužbenog zahteva tužioca, budući da su presude prvostepenog i drugostepenog suda obuhvaćene pogrešnom primenom materijalnog prava, odredbom člana 648. ZOO-a, to zbog činjenice jer su se u konkretnom slučaju stekli uslovi za primenu odredbe člana 615. ZOO-a.

Pogrešna ocena materijalnog prava od strane prvostepenog i drugostepenog suda, [...] u slučaju odbijanja tužbenog zahteva, i drugostepeni sud delujući po žalbi u vezi provere činjenice da li je tuženi obavezan da tužiocu naknadi troškove na ime izvršenih usluga ugradnje kрана i pratećih elemenata, nastavka kрана, usluge kрана, platformi i viljuškara, usluga aparata za zavarivanje, prevoz kрана od tužioca do tuženog, i primenom odredbe člana 648. ZOO-a, kojom je utvrđeno sledeće „Odstupanje od projekta - 1. Za svako odstupanje od projekta građenja, odnosno ugovorenih radova, izvođač mora imati pismenu saglasnost naručioca. 2. On ne može zahtevati povećanje ugovorene cene za radove koje je izvršio bez takve saglasnosti.“, a u ovom slučaju pogrešno ocenivši da u konkretnom slučaju tužilac nije imao saglasnost naručioca radova, odnosno da nisu potpisali novi ugovor ili aneks ugovora za vrednosti radova u iznosu od 11.100,00 evra, to zbog činjenice jer su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi za primenu odredbe čl.615. ZOO-a, koji utvrđuje sledeće „Ugovor o građenju je ugovor o delu kojim se izvođač obavezuje da prema određenom projektu sagradi u ugovorenom roku određenu građevinu na određenom zemljištu, ili da na takvom zemljištu, odnosno na već postojećem objektu, izvrši kakve druge građevinske radove, a naručilac se obavezuje da mu za to isplati određenu cenu“, i na osnovu sadržine ove odredbe ispunjeni su uslovi da se ugovor o radu smatra zaključenim, budući da u konkretnom slučaju nije sporna činjenica da je kran ugrađen i postavljen na

objektu tuženog, što podrazumeva da je urađeno na lični zahtev tuženog, iz razloga jer kran služi tuženom i kako bi objekat funkcionisao po svojoj nameni, kran je neophodan.“

50. U nastavku, Vrhovni sud je takođe tretirao pitanje netretiranja *postavljanja kрана* kao deo ugovora o izgradnji od 27. decembra 2016. godine, pošto je isti kvalifikovao kao *ugovor o delu*, kao u nastavku:

„Vrhovni sud ne može prihvatiti ove navode tuženog iz razloga jer se kran ne može smatrati delom ugovora o izgradnji od 27. decembra 2016. godine, iz razloga što je njena namena da funkcioniše nezavisno od građevinskog objekta, uprkos činjenici da je u ovom slučaju ugrađen unutar građevinskog objekta, pa su na osnovu odredaba članova 615. i 616. stav 3 ZOO-a, ispunjeni svi uslovi da se smatra ugovorom o radu, budući da se za ugovor o delu ne traži pisani oblik ugovora, već je dovoljno da su se strane saglasile da izvrše određeni posao, kao što je proizvodnja ili popravka bilo koje stvari ili izvođenje bilo kog fizičkog ili intelektualnog rada i slično, iz kojeg ugovora je tužilac ispunio svoj deo ugradnjom i montažom kрана, i izdavanjem računa za plaćanje sa objašnjenjima za izvršene usluge (čija visina nije osporena), dok je naručilac dužan da isplati nagradu, u ovom slučaju na osnovu izdatog računa od strane tužioca u iznosu od 11.100,00 evra.“

51. Dalje, u vezi sa navodom podnosioca zahteva da Vrhovni sud nije uzeo u obzir *građevinsko veštačenje od 5. marta 2020. godine* kao glavni dokaz za ocenu građevinskih radova i njihovog kvaliteta, isti Sud je obrazložio sledeće:

„Vrhovni sud ocenjuje da su u konkretnom slučaju zaključci veštaka građevinarstva Lulëzima Deme, koji je u svom veštačenju i pojašnjenjima datim na ročištu izjavio da izvedeni radovi i zahtev od 11.100,00 evra, na ime izvršene usluge za: ugradnju kрана i pratećih elemenata, produženje kрана, usluge kрана platforme i viljuškara, usluge aparata za zavarivanje, prevoz kрана od tužioca do tuženog, nisu obuhvaćeni ugovorom od 27. decembra 2016. godine, a ni aneksom ugovora, su samo konstatacije nesporne činjenice za stranke, ali koje nemaju nikakvih uticaja u odlučivanju o predmetu, budući da Sud na osnovu odredbe člana 2.2 ZPP-a, „Sud sprovodi propise materijalnog prava na osnovu njene procene i nije povezan sa iskazima stranka koje se odnose na materijalno pravo“, pa i u ovom slučaju na osnovu važećih odredaba ocenjuje da postoji obaveza tuženog da ispuni svoju obavezu za poslove koje je tužilac obavio.“

52. Konačno, Vrhovni sud je usvajanje tužbenog zahteva zainteresovanog lica *Eurometal D.o.o.*, usvajanjem njegovog zahteva za reviziju u kom slučaju je preinačio presude prvostepenog i drugostepenog suda, obrazložio na sledeći način:

„Obaveza tuženog da plati obavezu proizilazi i iz člana 245. Zakona o obligacionim odnosima, gde poverilac u obligacionim odnosima ima pravo da zahteva ispunjenje obaveze od dužnika, dok dužnik ima obavezu da ispuni obavezu u celini. Stoga, polazeći od činjenice da je tuženi ostao u obavezi prema tužiocu, isti ima obavezu da ispuni istu.“

53. Pozivajući se na osporenu presudu Vrhovnog suda, Sud ocenjuje da je ista sveobuhvatno i konkretno adresirala aspekte slučaja što se tiče usvajanja tužbenog zahteva zainteresovanog lica *Eurometal D.o.o.* S tim u vezi, Sud primećuje da je Vrhovni sud u potpunosti razjasnio da: (i) na osnovu svoje ocene, odluke prvostepenog i drugostepenog suda su obuhvaćene pogrešnom primenom materijalnog prava, odredbe člana 648. ZOO-a, to iz razloga jer su se u konkretnom slučaju stekli uslovi za primenu odredbe člana

615. ZOO-a; (ii) kao rezultat ispunjenja uslova za primenu odredbe člana 615. ZOO-a, u na osnovu sadržaja ove odredbe, stekli su se uslovi da se ugovor o delu smatra zaključenim, budući da nije sporno da je kran ugrađen i postavljen na objektu podnosioca zahteva, te da kran služi istom i kako bi objekat funkcionisao prema nameni, kran je neophodan; (iii) na osnovu odredbe člana 615. i stava 3 člana 616. ZOO-a, ispunjeni su svi uslovi da se smatra ugovorom o delu, pošto se za ugovor o delu ne traži pismena forma ugovora, već je dovoljno da su se stranke dogovorile da urade određeni posao.
54. Dalje, Sud primećuje da je Vrhovni sud takođe razmatrao navod podnosioca zahteva u vezi sa činjenicom da je veštak građevine naveo da dodatni radovi na ugradnji kрана nisu deo ugovora od 27. decembra 2016. godine. U vezi sa ovim pitanjem, Vrhovni sud je istakao da nema uticaja na odluku u predmetu, jer na osnovu člana 2.2 ZPP-a isti ocenjuje da postoji obaveza podnosioca zahteva da ispunji svoju obavezu za rad koji je izvršio tužilac *Eurometal D.o.o.*
55. Sud, na osnovu opštih načela ESLJP-a, kako je gore elaborirano i na osnovu obrazloženja Vrhovnog suda, ocenjuje da je u slučaju podnosioca zahteva Vrhovni sud doneo svoju odluku u potpunosti u skladu sa standardima prava na pravično i nepristrasno suđenje. Ovo zbog činjenice jer je iz spisa predmeta jasno da je donošenje odluke bilo zasnovano na različitim dokazima, podržano konkretnim zakonskim odredbama i procenama veštaka. Shodno tome, Sud smatra da je Vrhovni sud ispunio ustavnu obavezu da pruži dovoljno pravno obrazloženje u vezi sa zahtevima i navodima podnosioca zahteva. Shodno tome, Sud smatra da je podnosilac zahteva imao koristi od prava da dobije obrazloženu sudsku odluku, u skladu sa zahtevima iz člana 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
56. S tim u vezi, Sud smatra važnim da se istakne opšti principijelni stav da „pravda“ zagaranтована članom 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a, nije „suštinska“ pravda, već „proceduralna“ pravda. U praktičnom smislu i načelno, ova proceduralna pravda se izražava kroz kontradiktorni postupak, gde se stranke saslušavaju i postavljaju pod istim uslovima pred Sudom (vidi, između ostalog, slučaj Suda, [KI131/19](#), podnosilac zahteva *Sylë Hoxha*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. aprila 2020. godine, stav 57 i KI49/19, citiran iznad, stav 55); To preciznije znači da se strankama tokom pravičnog i nepristrasnog postupka mora: (i) omogućiti da razviju postupak zasnovan na načelu proceduralne kontradiktornosti; (ii) da im ponudi priliku tokom različitih faza postupka da iznesu argumente i dokaze koje smatraju važnim za relevantni slučaj; (iii) da im se garantuje da su svi argumenti i dokazi koji su bili važni za rešavanje relevantnog slučaja pravilno saslušani i razmotreni od strane relevantnih sudova; (iv) da im se garantuje da su činjenice i pravni navodi u sudskim odlukama detaljno razmotreni i obrazloženi; i da, u skladu sa okolnostima slučaja, (v) im se garantuje da je postupak, u njihovoj celini, pravičan, a ne proizvoljan (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a *Garcia Ruiz protiv Španije*, citiran iznad, stav 29 i slučaj Suda, [KI131/19](#), citiran iznad, stav 58).
57. Sud dolazi do zaključka da u okolnostima ovog konkretnog slučaja podnosilac zahteva nije argumentovao da standardi i gornje garancije iz člana 31. Ustava, u vezi sa pravom na obrazloženu sudsku odluku, nisu ispunjeni. Podnosilac zahteva i dalje može biti nezadovoljan sa rezultatom njegovog suđenja, međutim to nezadovoljstvo ne može pokrenuti argumentovani navod o kršenju osnovnih prava i sloboda zagaranтованиh Ustavom (vidi slučaj ESLJP-a [Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske](#), br. 5503/02, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
58. Shodno tome, Sud smatra da je ovaj navod podnosioca zahteva u vezi sa neobrazloženom sudskom odlukom očigledno neosnovan navod po ustavnim osnovama, u skladu sa članom 113.7 Ustava i pravilom 34. (2) Poslovnika o radu.

59. U nastavku, Sud podseća na navod podnosioca zahteva u vezi sa nepristrasnošću Vrhovnog suda, budući da je predsednik Veća iz opštine Uroševac, isto kao i tužilac *Eurometal D.o.o.*, ukazujući na potencijalnu vezu i mogući uticaj koji može imati sa tužiocem. Sud podseća da je više puta isticao da samo pozivanje i pominjanje članova Ustava i EKLJP-a, što u konkretnom slučaju predstavlja navod o povredi člana 31. Ustava, nije dovoljno da se izgradi utemeljena tvrdnja za kršenje Ustava. Kada se navode ovakve povrede Ustava, podnosioci zahteva moraju da daju obrazložene tvrdnje i ubedljive argumente (vidi slučaj Suda KI125/19 podnosilac *Ismajl Bajgora*, rešenje o neprihvatljivosti, od 11. marta 2020. godine, stav 63).
60. Stoga, Sud zaključuje da se ovi navodi podnosioca zahteva kvalifikuju kao „nepotkrepljeni ili neopravdani“ navodi. Shodno tome, oba navoda podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, u skladu sa članom 113.7 Ustava i stavom (2) pravila 34. Poslovnika o radu.

Ocena zahteva o privremenoj meri

61. Sud primećuje da je podnosilac zahteva, dok je predmet bio na razmatranju u Sudu, takođe podneo zahtev za uvođenje privremene mere na odluku Vrhovnog suda do odlučivanja o meritumu predmeta.
62. Međutim, kako je gore navedeno, Sud je zaključio da osporena odluka Vrhovnog suda nije u suprotnosti sa članom 31. Ustava.
63. Stoga, u skladu sa stavom 1 člana 27. (Privremene mere) Zakona, tačkom (a) i tačkom (b) stava (2) pravila 45. (Odlučivanje po zahtevu za uvođenje privremene mere) Poslovnika o radu, zahtev podnosioca zahteva za privremenu meru se mora odbiti, jer isti ne može biti predmet revizije jer osporena odluka Vrhovnog suda nije u suprotnosti sa članom 31. Ustava.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa stavom 7 člana 113. Ustava, članovima 20. i 27. Zakona i u skladu sa pravilima 34. (2), 45. (2) (b) i 48. (1) (b) Poslovnika o radu, dana 14. septembra 2024. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za uvođenje privremene mere;
- III. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- IV. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa stavom 4 člana 20. Zakona;
- V. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu, u skladu sa stavom 5 člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Enver Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani